

MAGYARORSZÁGI

BORBÉLY- ÉS FODRÁSZ-SEGÉDEK
SZAKLAPJA

A MAGYARORSZÁGI BORBÉLY- ÉS FODRÁSZ-SEGÉDEK SZAKEGYLETÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 korona
Fél évre 2
Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelenik minden hó 1-én.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

VII. Kazinczy-utca 3, I. em.

hová levél és pénzbeli küldemények
intézendők.

Meghívó.

A „Magyarországi Borbély- és Fodrász-Segédek Szakegylete“ 1905. szeptember 7-én (csütörtök), este 9 órakor (VII. ker., Kazinczy-utca 3. szám, I. em.)

taggyűlést

tart.

Napirend:

1. Bizottságok megalakulása.
2. Jelentés a csoportok működéséről.
3. Csoportok alakítása.

Kéretnek az összes, a helyi csoportok tagjai is, a pontos megjelenésre.

Tagsági könyvek elhozandók.

Szaktársi üdvözlettel

a vezetőség.

Megindult a hegy.

(Parvus) Mozgalmunk elérkezett végre azon ponthoz, amelyet már oly régen vártunk, amely az emberi öntudat, az önértzet követelményeit fogja számon kérni azoktól, akik nincsenek tudatában annak, hogy mi az emberi jog, az emberi önértzet. Akik önmagukban is mindig csak a szolgálalkütséget istápolják. Így nem csoda, ha természetük tettekben is nyilvánul, munkatársaik a fodrász-segédek irányában. A munkáltatók nem tudják leküzdeni önmagukban a szolgát s így bántja őket az, hogy segédek felülmulják őket gondolkozásban, sőt már a huszadik század eszével gondolkoznak. Hadd játszák ők a csökönyös lovat. Van még elég ostor a világon! Saját zsebük által, a „szent magántulajdon“ által lesznek megosto-

rozva, s ezzel lehet ütni ma a legnagyobb sebet, amely a mai osztálytársadalmat ideig-óráig még fenntartja. Legkeserűbb iróniája lesz a világtörténelemnek, hogy saját fegyvere által fog elpusztulni a mai osztálytársadalom.

A fodrász-segédi kar, a munkásság jövőbe látó szemével néz. A huszadik század levegője észre téríti, gondolkozóvá teszi és „emberré“ avatja az „állatembert“, s ha mint ember él és gondolkodik, belátja, hogy eddig több volt benne az állat, mint az ember.

Eddig mint „állatember“ nem tudott gondolkodni, tehát békével türte fájdalmait.

De most, hogy emberré lett, tudatára ébredt jogainak s nem kérdezi, hogy a kiktől közvetlen követeli azokat, akarják-e, képesek-e önmaguktól megadni. Csak azt látja és tudja, hogy joga van azokat megszerezni.

És azok megszerzése által jobb helyzetet teremthet önmagának, sőt azoknak is, akik nem akarják elismerni ezen jogokat. Vagy úgy vannak vele, mint az operálandó beteg, ki akaratoskodik a műtét előtt, de mikor az megtörtént, belátja, hogy fájdalmaitól csakis ezáltal szabadulhatott meg.

A segédi kar, az összesség megbizásából, a napokban fogja benyújtani azon követeléseket az ipartestülethez, melyeknek békés uton történő teljesítése maga után vonja úgy a munkások, valamint az ipar helyzetének fellendülését. A hegy megindult, a munkáltatókon a sor úgy cselekedni, hogy veszélylyel ne járjon az omlás, s el ne temesse őket. Ha

szépen egyengetik utját és eltávolítják az akadályokat, nekik is hasznukra fog válni. Mert így is, úgy is bekövetkezik a hegyomlás, s nem okos emberek azok, akik erővel a veszélybe rohannak, ahelyett, hogy elejét vennék a bajnak. Mi hisszük, hogy még vannak okos emberek a munkáltatóink között is.

Ismerjék meg ők is jogukat. Kopogtassanak ők is ott, ahol joguk van orvoslást kérni bajaikra, — mert tudjuk, hogy nekik is vannak. De mi nem fogjuk ölbe tett kezekkel várni azt, míg a sült galamb a szájukba repül, annál is inkább, mert ez sohasem fog bekövetkezni.

Nyilvános gyűlés.

Szaktársaink augusztus hó 3-án és 17-én nyilvános gyűlést tartottak az Andrássy-uti Plasztikonban. Az első gyűlés napirendje: 1. a fodrász-segédek helyzete, a szervezkedés célja és haszna; 2. a munkaidő megrövidítése; 3. az általános titkos választói jog volt.

A gyűlés elnöke Nagy Géza, jegyzője Abella Mihály volt.

Nagy Géza a gyűlés megnyitásakor rámutatott arra, hogy a fodrász-segédek mozgalmá hasonlít a bikaviadalhoz. A munkáltatók ki-kirohannak a vörös posztóval, jelenleg az önképző-körrel és újságjukkal, a F. U.-gal, hogy szerintük a segédek jogos harcát gyöngítsék, azonban azok nem fogják megtenni nekik azt a szivességet, hogy a vörös posztónak neki menjenek, s elidegenítsék maguktól a saját testvéreiket, akik ma még tudatlanságuk révén vak eszközei paroncsoló gazdájuknak.

Az első pont előadója Óváry József elvtársunk azzal kezdte, hogy a munkásmozgalmak a 70-es években még nem voltak oly célutudatosak, mint ma és akkor még lehetett az embereket bolonddá tartani „Ver-

hova" -féle apostoloknak, hogy a munkásnép hátán kapaszkodjanak fel a boldog megelégedés lépcsőjére. De ma, mikor a munkásnép teljesen tudatában van mozgalmának céljával, nem vezethető féltre.

Ma látjuk azt, hogy a nyomdász, lakatos, cipész, kőműves munkástársaink, akik pedig nem állanak semmivel sem hátrább gondolkozás és műveltség terén a fodrász-segédekénél, sőt tulszárnyalták azokat, éppen a szoros összetartó szervezkedés által elérték azt, hogy ma már megélhetésük tisztességesebb és velük legalább emberhez méltóan bálnak, sőt legutóbb az utzaseprők is czélt érték mozgalmukkal. De még a béresek is, akiket szeretnek tudatlan embereknek nevezni, kivívták a „mágnásoknál," munkaadóknál méltányos követeléseiket.

Csupán a munkások elitje, a fodrász-segédek könyörgönek a morzsáért.

Pedig ha könyörgünk, czélt nem érünk. Kikacszagnak bennünket. De ha összetartva követelünk, a győzelem biztos.

Majd rátér a szakma speciális viszonyaira. A fodrász-segéd a borraaló-rendszer következtében sietve tör az üzletbe, nehogy egy „hatos pasast" elveszitsen. Az a tót nap-számot tudja, hogy ő ember. Ha a csengő megszólal délben, lecsapja a téglát és leül, elfogyaszti szerény ételmét s míg újra nem csengetnek, fel nem áll. A fodrász-segéd nem ismer ebéd időt, mert ha a „vendégek" jönnek, egymás után szolgálja ki őket, s ez idő alatt pedig „fönöke" kalabriásozik.

A bérfizetést miniszteri rendelet is szabályozza. A tót napzámomnak meg van a napi 3 kor. 20 fillérje. Nem sok, az igaz, de büszkén felemelt fővel jár, mert tisztességesen megdolgozott érte. Önérzetes ember nem fogad el könyöradományt. Még a munkaképtelen koldust is bántja a könyöradomány, s az egészséges, munkaképes embereket egészen lealacsonyítja az. A munkáltatók felemelték a kiszolgálás díját, ez jogos, sőt elismerésre méltó, hogy meg tudják becsülni munkájukat. De nem vall tisztességes, becsületes eljárásra, abból a segédeknek egy morzsát sem juttatni.

Kikapcsolással kell az ilyen esetben élni a régi borraaló rendszertől, s a szervezkedéssel kell a 7 órai nyitást, 1 órai ebédidőt és 8 órai zárást, a mit a kocsisok, utzaseprők elértek, elérnünk vagy az ultima ratióval, a sztrájkjal kell kivívni.

Medgyesy Antal munkáltató gyávasággal vádolja azon segédeket, akik követeléseiket nem tudják kivívni, s felhossa konkurrensienek viselkedését, kanapépöreit, mellyel általános derültséget keltett. Azonban ez nem járult a segédek helyzeteinek megváltoztatásához.

Schwartz Gyula munkáltató rámutat arra, hogy a segédek önmaguk az okai elviselhetlen helyzetüknek. Ha nem követelnek, nem is kapnak semmit. Ha a beteg nem panaszkodik, nem is kaphat orvoslást. Mint munkáltató, ő is szeretné, ha rövidebb lenne a

munkaidő és minden felvilágosodott munkáltatónak jól fog esni, ha belátja, hogy az üzleten kívül család is van és társadalmi kötelezettségeinek is elbert kell tenni minden embernek, s így a borbélynak is, s csak az emberi tudatlanság láthatja e mozgalomban az iparunk ellenségét.

Természetes szabályozás még nem ártott egy iparnak sem, a borbély-iparnak sem fog ártani.

Klincsák János párhuzamot von a külföldi és az itteni szaktársak helyzete közt. Bécsben is nehezen tudták kivívni jogos követeléseiket, de a szervezkedéssel czélt érték. Münchenben szerződést kötöttek a segédek munkaadóikkal, a nyitás, zárás és 1 órai ebédidő rendezésére, sőt már Baján is rendezettebbek a viszonyok, mint itt a fővárosban.

Magunknak kell foglalkozni helyzetünkkel, ne bizzuk azt a közönségre.

A ki helyzete javulását akarja, az szervezkedni fog

Reiter Mihály a következő határozati javaslatot nyújtja be: *mondja ki a fodrász-segédek 1905. aug. 3-án tartott gyűlése, hogy egy 36 tagu bizottságot választ, amely kidolgozza a mestereknek benyújtandó követeléseket s egy nyilvános gyűlés keretében jelentést tesz működéséről.*

A javaslatot a nyilvános gyűlés nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadja, s a bizottság tagjait megválasztja.

A 3. pont előadója Nagy Béla. Felhossa, hogy többféle igazságról beszélnek. A mai társadalomban van királyi, nemzeti igazság, de a nép igazságáról sohasem beszélnek. Pedig a nép az örökkévaló; a két előbbi bármikor elveszhet, a nép megmarad.

Igy aztán a népek jogait sem akarják elismerni, a dolgozó munkásnépét, mely fenntartja az államot.

De végre a munkásság felocsudott évezredes tudatlanságából és követeli emberi jogát. Többé nem áll köteleinek, nem lesz uszályhordozója semmiféle pártnak, bármilyen alkotmányosságot hirdessen.

Foglalkozik azzal, hogy ma a népet a képviselőház karzatára sem engedik, nemhogy maga lenne önmagát ott képviselni. Rámutatott arra, hogy miért szükséges az általános titkos választói jog. A munkásságnak politikai jogai által gazdaságilag is megváltozik helyzete. Az állandó hadsereg eltörlése maga után vonná az erre költött milliók nevelési és művelődési célokra való fordítását. S a nép az öt megillető jogokhoz jutva, emberileg élhetne.

Ugyanilyen irányban beszél még Boros Ignác, végül Tóth S. határozati javaslatának elfogadása után, mely szerint: *a fodrász-segédek 1905. augusztus 3-iki nyilvános gyűlése teljes egészében magáévá teszi a szociáldemokrata párt f. év július hó 30-án tartott gyűlésének elfogadott határozati javaslatát az általános választási jog érdekében.*

Ez után elnök a gyűlést bezárta.

Az augusztus hó 17-én tartott nyilvános gyűlés rendkívül népes volt, ilyen nagy számban még sohasem voltak együtt a fodrász-segédek.

A gyűlés elnökének Nagy Bélát, jegyzőnek Abellát választották meg.

Nagy Géza előadó a 36-os bizottság nevében beszámol a bizottság működéséről. A munkáltatók megváldoltak bennünket, hogy a fodrász-segédeknek csak egy kis töredéke akarja kivenni szájukból a kenyeret. Ezt megczáfolja ez a nyilvános gyűlés.

Nem lehet ezt a tömeget vezetni egy szónoknak, hanem az csak azokat igaz fájdalmaival tolmácsolja.

Beterjeszti e kidolgozott követeléseket:

1. Reggel 7 órakor nyitás, este 8 órakor zárás, kivétel a vasárnap és ünnep előtti nap, mikor az üzletek 1/2, 10-kor zárandók.

2. Egy órai ebéd idő, melynek délelőtt 11 órától, délután 2 óráig kell lefolytania.

3. Nyitás előtt, zárás után sem az üzletben, sem házon kívül nem szabad dolgoztatni, kivétel a színházi fodrászat.

4. Minden ünnepnapon d. u. 2 órakor az üzletek bezárrassanak s a következő nap rendes nyitási idő elővetelégig zárva maradjanak.

5. Ezen mozgalomból kifolyólag három hónapon belül senki el nem bocsátható. Ezek a követelések olyan jogosak, hogy teljesíteni kell.

Rámutat arra, hogy iparunk azért nem emelkedhet, mert nincsenek művelt, ambíciózus munkásai. Már pedig, ha a munkásokat a munkáltatók is elnyomják, ugy nem lesz virágzó ez az ipar.

Hivatkozik külföldi példákra, hol előrehaladottabb a szellemi fejlődés, a kultúra s a munkásoknak a művelődésre is jut idő.

Klincsák János elmondja, hogy elég ideig kértünk szépen, most már a követelés terére kell lépni. Munkáinkat eddig csak azért adtuk oda alamizsnáért, mert rá voltunk utalva. De most már a szervezkedés hatalmas erejénél fogva, emberi jogainkat követeljük.

Borzselpovszky a bizottságot felületességgel vádolja s azt mondja, hogy a jobb helyzetben levő segédek nincsenek megelégedve e követelésekkel.

A reggeli nyitást is 1/2, 8-tól óhajítja rendezni, mert a belvárosban már vannak üzletek, hol 7-kor nyitnak.

Mamuzsich Károly a bizottság által kidolgozott követeléseket ajánlja elfogadni.

Nagy Géza a zárszóval élve, rámutat arra, hogy a bizottság 3 szó ellenében magáévá tette a követeléseket, s akik ellene voltak, azok is meghajoltak a többség akaratát előtt.

Tóth István pótditványt nyújt be, miszerint a követelések közé felvegyék, hogy minden második héten egy szabad délután adassék, mely 12 órától vegye kezdetét. Ugyancsak husvét, karácsony, pünkösd másodnapján az üzletek zárva maradjanak. Elnök felteszi a kérdést, mire a gyűlés óriási

lelkesezéssel és perczekig tartó taps közben egyhangulag elfogadja a 36-os bizottság kidolgozta követeléseket a pótindítványnyal együtt.

Tóth István ugyancsak egy határozati javaslatot nyújtott be, mely szerint a 36-os bizottság bizassék meg a további teendőkkkel, olyformán, hogy kebeléből egy 12-es bizottságot válasszon, amely a követeléseket fogja benyújtani az ipartestületnek. A gyűlés egyhangulag elfogadja.

Végül Nagy Béla összegezi az elmondottakat, rámutat a segédek és munkáltatók közötti osztályharcra. Kéri a jelenlevőket, hogy lelkesedésük ne legyen szalmaláng, hanem mint egy test és lélek tartsanak ki a közös érdek megvédésében.

A munkáltatók több mint bizonyos, hogy ezen szerény követeléseket sem fogják megadni. S éppen azért, ha megszólal a harcra felhívó szó, mindnyájan az alá a zászló alá gyűlekezzenek, melyre az emberi jogok vannak írva.

Egyben igéri a bizottság nevében is, hogy vagy teljes egészében hozzák vissza a megadott követeléseket, mert azokból elvenni már nem lehet, vagy harc lesz, melyben a fodrász-segédeknek veszíteni valójuk nincs, csupán a munkáltatóknak lehet.

Ezzel a munkásinduló hangja mellett a gyűlést bezárta.

Beküldetett.

Végre szerkesztő!

Deffert ur, a „Fodrász-segédek szakközlönye“ hasábjain elhintette iparágunk kopár mezőjén lázas érdeklődéssel összeböngészett szövirágait és világtörténelmi eseményekre emlékeztető dátumait.

És mondván: „Szól pedig mindez tinétek, kiknek a meggyőződésről akarok beszélni, mint olyanról, ami előttetek ismeretlen fogalom! Tehát a meggyőződés... (de mindenek előtt bocsánat) meg kell jöjzenem, hogy lexikon már másfél nap óta nem volt a kezemben, ebből láthatják t. olvasóim, hogy most tüntetni akarok eredetiségemmel... vagy hogy is mondjam... iparunknak már a görögök előtt kopárrá borotvált mezeje felett tornyosuló fekete felhők között a nap sugarait elhomályosító fénnyel akarom ragyogtatni egyéniségem valódiságát, eredetiségét és átlátszó tisztaságát.

Tehát már a mint mondtam is, a meggyőződésről akarok beszélni, a mire önöknek igen tisztelt olvasóim, feltétlen szükségük nincs, mert elég, ha ezzel én magamat már télire is felruháztam. Igen! És ezt hangsúlyoznom is kell, mert nekem számtalan rendű és rangu meggyőződéseim vannak. Hogy eleget mondjak, csak ennyit tartok szükségesnek megemlíteni. Először is van jelenlegi, azután régi, régiebb, legrégiebb és legeslegrégiebb meggyőződés. Hogy mindezeket mégis értessem önökkel, a legeslegrégiebb meggyőződéssel

kell elkezdenem a magyarázatot, hogy a jelenleginél kilyukadva, meggyőződésem teljes mezeitelenségében legyen látható mindenek szemei előtt. Legeslegrégiebb meggyőződés az, hogy minden téren a szocializmusé a jövő, s legrégiebb meggyőződés az, hogy minden felvilágosult ember szocialista. Régiebb meggyőződés, hogy én szocialistának születtem. Régi meggyőződés, hogy énemben egy lapszerkesztő él; miért is a jelenlegi és legjobb meggyőződés szerint, mi kedves leendő olvasóim — nem lehetünk szocialisták! Továbbá, (szóserint idézve) egy helyen így folytatja: „Ezekből láthatja minden magyar fodrász, hogy lapunk oly misziót lesz hivatva teljesíteni, a milyenre eddig nálunk szaklap még nem vállalkozott.“ És végül azt mondja Deffert ur, hogy olyan szerkesztőt még kitémve se látott, a melyeknek csak lapja van, de előfizetői nincsenek. Szóval kedves szaktársaim, a kik elhiszitek, hogy néktek nem szabad felbuzdulnotok a külföldi munkásság sikerein és a kik elhiszitek, hogy Jost ur lesz legönzetlenebb vezére mindnyájunk ügyének, fizessetek elő annak uszályhordozójára. Egyébiránt Deffert ur működése, a mi bár szót sem érdemel... nem nulla; mert ha ezentul is buzgón önképz magát, végre talán megtanulja, hogy az emberek nem a szocializmusért lettek teremve és végre azt megtanulhatja, hogy annak a küzdőnek, a kit meggyőződése tudatában a szent kötelesség is hajt: nem szabad, nem lehet válogatni a győzelemre segítő fegyverekben. Ha ilyen és ehhez hasonló gondolatok már foglalkoztatták volna Deffert ur tisztelt agyát, akkor nem kiáltana fel lapocskájában, várva a hatást; szocializmus! hol van az alapelve? Egész nyugodt lehet Deffert ur, hogy a betegsegélyző százas-bizottságnak tagjai, teljes tudatában voltak cselekedetüknek akkor, a mikor az ön által említett póthatározatot hozták. Szocialisták voltak azok, szocialisták, akik nem azért tagjai a szakegyletnek, mert szerepelni akarnak, vagy mert a szakegyletnek talán most és mindenkor nagynevű vezetői lennének, hanem azért, mert látják és megértik a cél magasztosságát, a melyről tudják, hogy a küzdők sorában egyenletlenséget nem tűr, különbséget nem ismer ember-ember, küzdő és küzdő között. Mindaddig, míg ezt meg nem értik a szaktársak és elmélők nem leszünk egymás lényegtelen természetű hibáijáért, addig csak ellenségek lehetünk. Nem csak egymásé, hanem saját magunké is. De már megengedtek, tisztelt tulajdaliak, bár rokonszenveztek a külföldi munkások sikereivel, érthetetlenek vagytok; csak nem kívánhatjátok, hogy mi hajtsunk derekát és főt előttetek, ti előttetek, akik csak rettegő rabszolgái vagytok minden emberiségükből kivetkőzt munkáltatóitoknak. Csak nem gondoljátok, hogy nem tudjuk milyen rettegéssel halljátok már azt a szót is, hogy: szocialista. Féltve nyomorult megélhetéseket, képesek vagytok színészkedni, csuszni-mászni munkáltatóitok előtt, nehogy

elveszítsétek szerencsés kegyét. Ti, akik jogosnak látjátok a szocialisták törekvését és magatokat is szocialistáknak valljátok; miért nem alapítottatok egy kontra-szakegyletet, ugyancsak szocialis alapon, ha már a mostani szakegyletbe azért nem akartatok beiratkozni, mert néktek a mostani vezetőség bliktri! Ha mi csak töredék vagyunk, miért nem iratkoztatok be tömegesen a szakegyletbe, azzal a czézzel, hogy a mostani vezetőséget kibuktassátok, éppen úgy, mint az önképzőkörben tette annak idején a haladó párt?!

Gyávák vagytok kised fiacskái az életnek, gyávák! És a milyen gyáváknak tudlak benneteket, tudom, nem utasítjátok vissza a kikapart gesztenyét, hanem arczipulás nélkül fogadjátok majd el munkáltatóitoktól és veszték tudomásul, hogy ime: a vaskalap, a mit Deffert ur is emleget, megrozsdásodott, a teteje kilyukadt. De hát mit is akar Deffert ur azzal a mondásával, hogy nekünk nem szabad a külföldi munkásság sikerén felbuzdulnunk? Hát min buzduljunk fel? Ha nem az egész világ ötszázmilliónyi munkásságának összetartásán? Igen, minket ez buzdít, meg ha látjuk az önképzőkör tizenöt tagját elnököstül, mint a magyarországi munkásság szegényfoltját! Deffert ur, ha az ön lapja megéri a 25 évi jubileumát, akkor a világ ötszázmilliónyi munkássága lemond eddigi sikereiről, jogairól, hogy méltán hódolhasson önnek.

Óh, végre! szerkesztő ur. És hogy az meg is valósulhasson, csak azt a nehézséget küzdje le, szerkesztő ur, mert ez a fő! igyekezzék rábizni Wéber és Hradik segéd-szaktársakat, hogy ne lövöldözzenek. De ha az említett urak félnek, hogy a puskájuk berozsdásodik, valahogy szedje rá őket, hogy a puskájukat adják oda valami szállócsősznek, annál, ha visszaszül is, nem árt senkinek, semminek a jámbor vaktöltény.

(Bécs.)

Kalajev.

Válasz.

Vettük a következő levelet: T. szerkesztő szaktárs! A „Fodrász Újság“ hasábjain Weber József egy kirohanást intézett ellenem, melyet én ugyancsak e lapban egykeztenem kellő kére leszállítani.

Nevezett ugyanezen helyen nyomban reflektál szavaimra és noha én egykeztenem objektív lenni, ő szemenezett rágalmmakkal, hazugságokkal halmoz el, és hogy ezekre nem tartom érdemesnek válaszolni, az abban leli magyarázatát, hogy ott, ahol nem köpködni, hanem érvelni kellene, szegénytelen tudatlanságot árul el. Hogy mily alacsony niveauon áll tudása, álljon itt cikkéből a következő, nekem szegezett mondat: „Azt mondja, hogy a proletárság szocialisztikus (micsoda frázis ez is) alapon való szervezkedését célzavezetőnek találja. Mit jelent ez a szó: proletárok? Vagy szándékosan tartja ön a fodrász-segédek **elzüllötteknek, ügyefogyottaknak!**“

Kaczagatok, józan gondolkozásu embe-

rek, mert Weber szerint proletár az, ki elzüllött, ügyefogyott.

Azt, amit a *kocsisok szakegyletében* is minden ember tud, hogy mindenki, ki két keze munkájával akár szellemileg, akár fizikailag keresi kenyerét, a ki ugyyszólván márlóholnapra él, a kinek bizonytalan az existenciája — az proletár, ezt a szerencsétlen Weber még nem hallotta. Hát a midőn Marx Károly, a tudományos szocializmus megteremtője a „Kommunisták kiáltványá”-ban így szól: „*Világ proletárjai, egyesüljete!*” akkor az elzüllöttekhez, az ügyefogyottakhoz szolt?

És még egy ilyen primitív tudású ember írása is érdemes a nyomdafestékre, „Fodrász Újság”!

Igazán sajnálom, hogy egyáltalában foglalkoztam „Ö Semmisségével”, mert még a legelfogultabb ember is láthatja, hogy a mit ez az ur tud, az érthetetlen, a mit nem tud, az véghetetlen.

Schwartz Gyula
fodrász-mester.

Ezen ügyre vonatkozólag még e nyilatkozat közlésére kérettünk fel.

Weber „szaktárs,” a midőn Schwartz urat támadja, bizonyítékul a következőket hozza fel: „... saját segédje cikkem hatása alatt (?) így kiáltott fel: „Még ennél igazságosabb cikket senki nem irt, mint Ön Schwartz urról.”

Legkevésbé sem függök főnökömtől és ilyen kijelentéseket, ha erre van ok, bátran szoktam tenni, azonban ezen felkiáltást, mint sok más állítást is, pl. a 20 segédet, Weber bizonyára az újjából szopta és mint galád hazugságot ezennel visszautasítom. Gyanúsítások és félreértések elkerülése végett kijelentem egyben, hogy eme nyilatkozatot saját elhatározásomból irtam, s főnököm, Schwarz ur ilyen és ehhez hasonló kérelemmel nem fordult hozzám, s különben is ha mondtam volna, sokkal több önérettel bírok, semhogy ezt letagadnám.

Wirth Henrik.

*

Szükségesnek tartjuk e két cikket kommentárral kísérni, s rá kell mutatnunk arra, hogy Schwartz főnök-szaktársunk mert lenni az egyedüli, aki bátran kitudta mondani az igazságot a nyilvánosság előtt is. A többiek sokkal butábbak, sokkal mélyebben állanak a szolgálai gondolkodás fokán, hogy sem tudnának és mernének tenni.

Schwartz szaktársunk gondolkodását ismerjük, sőt tudjuk azt is, hogy őt az önzetlen munkástársi szeretet vezérli munkájában s éppen ez szúr szemet annak a bandának, amely azt hiszi, hogy ép úgy, mint őket, tehát mindenkit az önérdék vezet. Nyugtassa meg Schwartz szaktársunkat az, hogy ő már előbb elhagyta azt a bandát, mint az eltávolította volna őt. Különbben is az nőveli fájdalmaikat, hogy ezt a processust nem hajthatják végre Schwartz szaktársunkon.

Szerk.

Vidéki szakmózgalmunk.

Szakmózgalmunkban egész új életet öntött szakegyletünknek országossá váló átalakítása. Most tünik csak ki, hogy a vidéken dolgozó szaktársaink mennyire érezték ennek hiányát. Hogy hiányát nagyon megérezték, bizonyítja az legjobban, hogy rövid két hónap alatt 11 csoport alakult meg a vidéken és vagy 10—15 alakulófélben van. És most, hogy szoros összeköttetésben állunk a vidéken dolgozó szaktársainkkal, tünik ki, hogy milyen sanyaru viszonyok között élnek és tengődnek a vidéken dolgozó szaktársaink. Csak most ismerjük meg a velük való bánásmódot, csak most van alkalmunk megtudni, hogy milyen silány munkabérek mellett kell dolgozniok.

De nem mulasztottunk egy percet sem, hogy orvosoljuk a bajt ott, a hol az rövid uton orvosolható volt, de nem mulasztottuk azt sem, hogy betekintsünk a dolog mélyébe, vagyis a baj forrásába. És ez a vállalkozásunk is eredménylen járt, de csak oda jutottunk újból, hogy a legnagyobb baj az, hogy szaktársaink legnagyobb része, ha a fővárosba feljön, nem keresi fel első sorban a szakegyletet, a hová tartozik, hanem felmegy az „Ipartestület”-hez, a hol igen röviden bánanak el vele, és szabadjára engedik, mert hiszen nekik nem is érdekük a gyámólatlan, vidékről feljött segédet istápolni.

Hogy mi következik ezután, azt igen jól tudjuk valamennyien, mert tudjuk azt, hogy az „Ipartestület”-nél senkisen ellenőrizi, mert nem is ellenőrizheti, hogy kik és miért jönnek oda, hogy azok valamennyien tényleg munkát keresnek-e vagy pedig notorius, kiségitésből élőködők, a kik minden szabad idejükre a „Fischeriban,” a kártya-asztal mellett töltik el, tehát a kiknek állandó foglalkozásuk a faczérás és a gimpli fogás, tisztelet a kivételnek. Ezeknek a karmai közé jut a fiatal fodrász-segéd. Ezek természetesen elviszik a Fischeriba, ahol megismertetik vele a kártya titkait, a 21-et, a nasi-vasit, a ferblit, a tüzezt és úgy tovább. A míg a hazuról felhozott filléreiben tart, igen kedves vendég még Fischer ur előtt is. De a mint azt tudjuk, minden mulandó, különösen a pénz fogy el legkönnyebben, ha azt a kártyára tesszük elemelésre. Ha minden pénzt elemelték már a tapasztalatlan segédnek és Fischer ur is kivette a részét a silány kosztért, el hagyják partnerei. Nem néz reá többé senki, mert nincsen pénze. De, hogy Fischer ur megmutassa, hogy ő nagylelkű, megígéri, hogy az első conditior az áldozat kapja, és mert Popovczer Minor, Rosenthal Czeczilia és hasonló társainál naponta változnak a segédek, sikertől is még aznap neki elhelyezni, itt azután újból megkezdődik a nyuzás és végződik azzal, hogy 14 napi üzletbenlét után, még ha pénze

volna az áldozatnak, ráfizethetné, mert az ilyen Popovczer-féle pasások különféle czimeken, de különösen az eltört tényér, az elveszett kefe és fésű és betegsegélyző pénztári járuléklévonásai után, még deficitet mutatnak ki és követelik a megfizetését, a tapasztalatlan segéd pedig örül, ha ép bőrrrel megszabadul.

Az áldozat újból vissza kerül Fischer urhoz de még pénztelenebbül és így Fischer ur nem koppelhatja meg, elhelyezi tehát vidékre, eget-földet ígérve neki. A mikor az áldozat oda érkezik, ott egész más feltételeket mondanak neki és csak ekkor látja, hogy a lélekufár mennyire rászedte. De ekkor már későn van, és itt is újból megkezdődik a nyuzás, az áldozat szabadulna szívesen, de nem lehet, mert köti a felvett előleg.

A tanulság azonban az egészből az, hogy szakegyletjainkra igen nagy feladat várt és vár, és a mint azt tapasztaljuk, nem is késnek eleget tenni kötelességüknek. A fővárosba feljövő szaktársainkat kioktatják, figyelmeztetik, hogy keressék fel a szakegyletet, hol testvéreiket találják meg, a kik szintén felvilágosítják őket jogaikról és kötelességeikről és elhelyezik őket teljesen díjtalanul. Ott nincsenek kiszolgáltatva szaktársaink Fischer és társainak, a lélekufároknak.

A vidéki szakegyletjaink vezetőségét pedig újból kérjük, hogy ne mulasszák el egy esetben sem figyelmeztetni a fővárosba utazó szaktársainkat, hogy egyenesen a szakegyletet keressék fel és ott tömörüljenek. Vegyenek részt a nagy munkában a maguk és az összeség érdekében.

A fővárosi szaktársainkat ismételen kérjük, hogy a kik még nem tagjai a szakegyletnek, iratkozzanak be mielőbb, mert most van igazán nagy szükség az összetartásra, a mikor emberhez méltó munkaidőt akarunk kivívni, a mikor a szolgásgától akarunk megszabadulni, a mikor a cseléd munkától akarunk megmenekedni, mert azt csak minden szaktársunk be fogja látni, hogy az üzletkiséprés, a portórlés csak nem egy meglett embernek a munkája, hogy az egy meglett férfinak sérti a férfiaságát.

Most kell, hogy tömörüljünk, a mikor harcra készülünk emberi jogunkért, a mi elég szegény, hogy csak a XX. században jöttünk ennek tudatára, hogy mi is férfiak vagyunk és az üzlet kíséprése nem a mi kötelességünk, hogy szegény az egész iparunkra, hogy főnökeink ezeket tölünk megkövetelik és ezen nyomorult követeléseinkért még sztrájkba is kergetnek bennünket. Szaktársak! Fel a harcra! Mutassuk meg, hogy mi is tudunk gondolkodni.

**Agitáljatok a 7 órai nyitás,
1 órai ebédidő és a 8 órai zárás
érdekében.**

TITZ GYULA, fodrász.

Elvállalja mindennemű hajmunkák elkészítését jutányos arban.

Budapest, VII. Erzsébet-körut 51.

Egyesületi hírek.

Szakegyeletünk központi helyisége VII., Kazinczy-utca 3. I. em. magánhelyiségben van.

Pénztári órák kedden és pénteken este fél 9-től 10-ig, Munkaközvetítés délután 8—10-ig, délután 2—3-ig.

Beiratási díj 50 fillér. Tagsági díj 30 fillér.

Jegyzőkönyvi kivonatok.

Felvetett 1905. június hó 15-én tartott választmányi ülésről. Jelen volt Reiter, Hufnagel, Tóth Zs., Fischer, Jerusse, Óváry választmányi tagokon kívül az egész választmány. A mult ülés jegyzőkönyvét hitelesítik Mőder P. és Hradek Kálmán. Pajtás elnök vezeti az ülést.

Titkár napirend előtt az ügykezelés rendezesebb mederben való intézésére hívja fel a vezetőséget. Napirend: 1. Jelentések. Elnök a lakás dolgában tesz jelentést és bejelenti Óváry pénztárnok lemondását, tudomásul vétetik. Titkár jelenti, hogy a következő városokban alakultak meg a szakcsoportok: Arad, Erzsébetfalva, Nagykanizsa, Kecskemét, Szombathely. Továbbá jelenti a szakszervezeti választmány által felvetett indítványt, mely a munkásság részére egy magasabb tanfolyam előkészítését célozza. Az előbbieket tudomásul vétetnek, az utóbbi az oktatásügyi bizottság elé utasítatik. A lemondott pénztárnok helyett Mőder Péter választatik meg. 2. Pénztári jelentés. Abella az elmúlt hó pénztári forgalmát terjeszti elő. Bevétel volt 50 kor. 68 fillér. Kiadás: 48 kor. 88 fillér. Figyelmezteti a tagokat, hogy ha nem teszik meg köteleseégeiket az egyesülettel szemben, ne is várják, hogy az ellenszolgáltatást nyújtson nekik. A pénztári jelentést tudomásul veszik. 3. Végelom: Hradek K. a végelom előkészületeiről tesz jelentést. Gyurtsék, Horváth, Pajtás és a titkár hozzászólása után, társaskirándulás formában határozzatik el. 4. Indítványok: titkár indítványozza, hogy a jövő hó első napjaiban legyen meg a taggyűlés, elfogadatik. Elnök az ülést bezárja.

Felvetett 1905. július hó 12-én. Jelen volt Frisch, Fischer, Hradek, Nyisztor, Tóth és Zentai vál. tagokon kívül az egész választmány. A mult ülés jegyzőkönyvét hitelesítik Sikos A. és Ferenczy M. Elnök: Klincsák Titkár jelenti a lugosi, kassai, gyulai, bajai és helyben az V., VI., VIII. és X. ker. csoportok megalakulását. Jelenti továbbá a leendő egyleti helyiség dolgában kötött szerződést, Reiter hozzászólása után tudomásul vétetik. Abella számvizsgáló beaterjeszti a június havi kimutatást. Bevétel 114 korona 54 fillér, kiadás 91 korona 52 fillér. Pénztárnok jelentését tudomásul vette a választmány.

Sikos A. indítványozza, hogy az előlekről igazolatlanul elmaradtaknál szigorubbban tartásuk be az 50 fillér büntetést, s az a munkanélküli alap javára külön kezeléssék. Többek hozzászólása után az indítvány elfogadatik. Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

Felvetett 1905. augusztus 8-án tartott választmányi ülésről. Jelen volt Reiter, Mamuschich, Hufnagel, Bankov, Tóth, Toldy, Halbherr-en kívül az egész választmány. Elnök: Klincsák. A mult ülés jegyzőkönyvét Ferenczy és Jerusse hitelesítik. 1. Jelentések. Elnök

jelenti Pajtás András lemondását az elnökségről, a választmány egyhangulag tudomásul veszi, de figyelemzteti az alapszabályokra, hogy tagsági kötelezettsége a naptári év december végéig fenn áll. Erről őt a titkár által figyelemzteti. Titkár jelenti a komáromi, szegedi és a III. kerületi szakcsoport megalakulását. 2. Pénztári jelentés. Abella számvizsgáló terjeszti be július hóról. Bevétel: 229 kor. 16 fillér. Kiadás: 200 kor. 46 fillér. Horváth, Mőder, Töröcsik hozzászólása után tudomásul vétetik. 3. Indítványok Titkár indítványozza, hogy azon tagok, kik az alapszabályok előírta 3 havi tagdíjjal hátrálékban vannak s felszólítás daczára sem hajlandók a hátrálékot fizetni, azok minden jogtól elessenek, melyeket a szakegyesület nyújthat. A választmány elfogadja ezen indítványt, de hozzászólás azt, hogy a választmány időről-időre — mint az alapszabályok is előírják — halasztást adhat, ha szóval vagy írásban kéri a tagok. Titkár indítványozza továbbá, hogy az ügykezelés egyszerűsítése céljából egy bizottság küldessék ki. A választmány Ferenczy, Abella, Mőder, Töröcsik és Stefatis tagokat küldi ki. Ezek után elnök az ülést bezárja.

Kmf. Nagy Béla
titkár.

Szakegyesületünk központi pénztárába a legutóbbi kimutatás óta a következő összegek folytak be: Kecskeméti csoport 10 k., Lugosi csoport 16 k. 28 f., Kassai csoport 19 k. 37 f., Bajai csoport 21 k. 84 f., Komáromi csoport 29 k. 59 f., X. sz. helycsoport 18 k., III. ker. csoport 16 k.

Csoportok figyelmébe. Felhívjuk a vidéki csoportok vezetőit, hogy a tagok nevét, címét, számát szabályszerint írják a belépési nyilatkozatokra, s mikor azokról a törzslapokra reá vezették, a kiállított belépési nyilatkozatokat küldjék be a központba.

Egyben kérjük beküldeni a *szakcsoport helyiségének címét* is.

Minden csoportnak vezetősége köteles havonta 25% levonásával a beiratási és tagdíj-járulékokat beküldeni a központba.

Figyelmeztetjük azon szaktársainkat, kik 3 havi járulékkal hátra vannak a tagsági díjakkal, azokat 8 nap alatt befizessék, ellenesetben töröltetnek a tagok sorából.

Kérjük azon vidéki szaktársakat, kiknél megalakult a helycsoport, s a kiknél meg fog alakulni, hogy azon helyiség (vendéglős) tulajdonosát, a hol tartják üléseiket, értekezleteiket, *szólítsák fel a lap előfizetésére, s csakis olyan helyre jöjjenek össze, a hol a tulajdonos előfizet lapunkra, melynek előfizetési ára egy évre 4 korona.*

Azonfelül a „Népszava” napilapra is fizessenek elő, a melyet minden munkásnak kötelessége olvasni. Kiadóhivatala és szerkesztősége VII., Nyár-utca 1. sz. Előfizetési ára egy óra 1 kor. 60 fillér.

Memorandumunk. A mult hó 3-án tartott nyilvános gyűlés által megválasztott 36-os bizottság kebeléből alakult 12-es bizottság f. hó 5-én fogja átadni követeléseinket az ipartestület elnökének. Az erre adandó válasz határidejét október 1-ig állapította meg a 36-os bizottság.

A magyarországi borbély- és fodrász-segédek szakegyesületének csoportjai a következők:

Budapest II. ker. helycsoport: Margit-körút 14, Kersáncz F. vendéglő (budai kispipa), minden csütörtökön összejövetel.

III. ker. helycsoport: Hermann M. vendéglő, Szt.-Endrei-ut 1. sz.

V. ker. helycsoport: Hold-u. 15., vendéglő.

VI. ker. helycsoport: Gyár-utca 34. sz. Paga Ferencz vendéglő, minden csütörtökön összejövetel.

VIII. ker. helycsoport: Mária Terézia-tér 16. sz. Szabó Imre vendéglő, minden kedden összejövetel.

IX. ker. helycsoport: Tompa- és Liliom-utca sarok, Janitsch vendéglő, összejövetel minden csütörtökön.

X. ker. helycsoport: Vaspálya-u. Munkás Otthon helyiségében, összejövetel minden csütörtök.

Arad, 1. sz. csoport: Munkás-Otthon helyiségében, összejövetel kedden és pénteken.

Erzsébetfalva, 2. sz. csoport: Munkás-önképzőkörben, összejövetel kedd és pénteken.

N.-Kanizsa, 3. sz. csoport: Rákóczy u. 18 sz.

Kassa 4. sz. csoport: Nyomdászok szakegyesületében.

Szombathely, 5. sz. csoport: Kőszegi-u. 3. Kecskemét, 6. sz. csoport: Városi vígadóban.

Baja, 7. sz. csoport: Ipari munkások önképző-köre, Zich vendéglő.

Lugos, 8. sz. csoport: Népművelő-egylet.

Gyula, 9. sz. csoport.

Szeged, 10. sz. csoport.

Komárom, 11. sz. csoport: Mészáros Pál vendéglőjében.

V I D É K.

Baja. Bajai szaktársainknak a záróra érdekében indított mozgalma teljes eredménnyel végződött. A munkálatok gyűlésükön elhatározták, hogy mindegyiknek be kell tartani a 1/8 órai zárást.

Kassai szaktársaink a következő felhívást bocsátották ki:

Munkások! Elvtársak!

Midőn megalakítottuk Kassán a borbélyok szervezetét, jól tudtuk, hogy a t. *munkaadó urak* nem fogják jó szemmel nézni szervezedeinket és kézzel-lábbal küzdeni fognak ez ellen. Így is történt. Vezetőinket állandóan üldözik s ugy szervezedeinket meddővé válna, ha ezt meg nem akadályozzuk. Azért elhatároztuk, hogy egy *borbély-üzletet nyitunk „Borbély- és fodrász-társulat”* czim alatt, hol vezetőinket elhelyezhetjük, s hová t. „kenyér-adó” uraink karjai nem érnek.

Számítunk arra, hogy t. elvtársaink támogatni fognak bennünket a munkában. Emellett czélunkul kitéztük, hogy üzletünkben meghonosítjuk a rendes munkaidőt s eltöröljük az öntudatos munkást szolgáló súlyosztó „borraváló.”

Tekintve tehát e czélokot, kérjük elvtársainkat, támogassanak bennünket. Az árak a lehető legszolidabbak: *Hajnyírás 30 fillér. Borotválás 20 fillér.* — Ugyszintén mindenemű hajmunkák elkészítését jutányos árak mellett elvállalunk.

Az üzlet nyitva van reggel fél 7 órától 12 óráig s délután 1—8 óráig, szombaton kivételesen 10 óráig. A borbély- és fodrász-üzlet a Kovács-utca 30. szám alatt van, a tanítóképzővel szemben.

T. elvtársak! Támogatásukkal lehetővé teszik, hogy bebizonyítsuk *munkaadóinknak*, hogy tisztességes munkaidő mellett is fennállhat egy üzlet.

Kassa. Virtuóz habkirály. A csodák országában élünk. Itt egy rabbi, majd amott csak nemrég föltalált borotválópor ejtik ámulatba az emberiséget.

Különösen a kuruczok ősi fészkében, Kassán tűnnek föl rohamos egymásutánban a csodaszámba menő események, meghazudtolván a „Kassai Hírlap“ multkori afölött való kesergését, hogy Kassán kevés a reklám, kicsiny az idegenforgalom.

Ellenkezőleg, mi azt tapasztaljuk, hogy e városka bőven szolgáltat alkalmat még arra is, hogy itt lehessen koncentrálni a szenzáció éhes idegeneket.

Hogy tényeket is soroljunk föl, a vezetéki csatornázást, a közkórház ósdi berendezését és a városi közgyűléseket nem is számítva, itt van az „Orsolya Szűzek“ szentelt szénát árusító bazárja, a város kincseket tartalmazó muzeuma, stb.

Mindezen dolgok között azonban legjobb vonzó erővel bír, óh, csodák csodája! Jassik Lajos ur, a modern habkirály, szalon borotváló termei és maradi gondolkodásáról híressé lett borbélymester kiváló személyisége.

Mikor az országos fodrász-szakegylet kassai csoportja megalakult, e jeles uriember(?) valósággal toporzékolt afölött való dűhében, hogy a kassai fodrász-segédék is mernek szervezkedni. S minden tekintélyét latba vetve, alkalmazottainak „szigoruan megparancsolta,“ hogy senki se merjen beiratkozni, mert aki ezt megtenni merészeli, azonnal el lesz bocsájta.

... Multak az idők, s a szigorú parancs daczára egy derék szaktársunk mégis beiratkozott. Jassik ur, hogy alkalmazottai fölött való mindenhatóságát megmutassa, nyomban elbocsájtotta. Egy másik szaktársunkat pedig, midőn egy alkalommal gyűlési meghívót vitt ott dolgozó szaktársainknak, a legdurvább kifejezések kíséretében — kidobott üzletéből.

Jelenleg is üzletről-üzletre jár, bagótól bízós szájjal szórva rágalmait, hecczeleni főnöktársait szervezett szaktársak ellen.

Azonban, ha szabad kérdeznünk, kedves Jassik ur, ön rendelkezik-e munkássainak szabad ideje fölött, hogy hová mehet, mit csinál munkája végeztével? Van-e önnek joga, hogy az ön kenyerét kereső alkalmazottait meggátolja egyéni jogainak szabad gyakorlásában? Nem, Jassik ur, ehhez nincs joga. Az ilyen tettek rontják a jó izlést, sőt megsughatjuk, hogy illyent tisztességes főnök nem tesz. Tessék átolvasni (föltételezzük, hogy tud olvasni) az ipartörvényeket, melyek kimondják, hogy főnök és segéd egyenrangú szerződő felek.

... Ugy bizony, kedves Jassik ur! Ezt tessék tekintetbe venni és „dohányzagu“ bódéjában, munkásai bórén hízalt potrohának bármennyire is tetszik pukkadozni szervezkedésünk miatt, ez nekünk egy csöppet sem árt. Legfőlebb szánakozó mosolylyal tekintünk végig ilyen XX-dik századbeli habkirályon, kinek logikája oly alacsony fokon áll, hogy nem bírja megérteni e szálló igét: a fejlődést, a haladást megállítani nem lehet.

Különben is a többi kassai főnökökben van annyi intelligencia, hogy ezen szervezetünk elleni inflamenást semmibe sem veszik, sőt még csak nem is lelkesednek Jassik urért, ki mint élő csoda-reklám, az idegenforgalmat nagygyá tenni, idővel pedig a már fentebb említett muzeum értékét becses én-jével emelni van hivatva.

Bagdi.

Christ Antal

szaktársunk mult hónap 25-én halt meg 45 éves korában. Temetésén szakegyletünk képviseltette magát s koszorút küldött koporsójára. A sírnál Nagy Béla szaktársunk bucsuztatta el sokat küzdött szaktársunkat.

Temetés pap nélkül. Mult hó 14-én temették el *Vondra* Károly ifju munkás szaktársunkat, kinek koporsója, felett a papzsák igaz fájdalom dacára, Nagy Béla szaktársunk mondott beszédet.

Nyilatkozat.

T. Szerkesztő ur, kérem sziveskedjék alantí soraimnak helyt adni. A „Fodrász-Ujság“-ban a volt igazgatóság egyes tagjai, de maga Paulik ur is több ízben azt állította rólam, hogy egyedüli érdemem az, hogy az ipartestületi pénztárakat az „Általános munkáspénztárba“ olvasztottam be és ezáltal is az a célom, hogy a fodrász-segédék betegsegélyző pénztárát is oda olvasszam be. Elsősorban kijelentem, hogy nem tartom azokat az urakat arra képeseknek, hogy az meg tudják ítélni, hogy mik az érdemeim. Másodszor kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy ezen állásra, a melyet betöltök, nem pályáztam, hanem az öntudatos fodrász-segédék hívtak meg, mint a betegsegélyző pénztárnál 17 év óta működő szakembert. Harmadszor kijelentem, hogy eszem ágában sincs a fodrász-segédék betegsegélyző pénztárt bárhova is beolvasztani, de ha ezt tenni akarnám is, nem tehetném meg, mert erre kizárólag a pénztár tagjai és az azok által választott százaz bizottság van hivatva. Negyedszer ezen alaptalan vádakat egyszer és mindenkorra visszautasítom és merő rágalmaknak jelentem ki, maradtam a szerkesztő urnak igaz hive

Óváry József.

Szerkesztői üzenetek.

Tóth István. P. ural, de különösen köpködéseivel nem foglalkozunk többé. Minden öntudatos fodrász-segédnek be kell látni, hogy az ilyen alakok pénzért, önérdékkért képesek az apjukat is meggyilkolni. Lapunk hasábjait nem fogjuk megfertőzteni nevének kiírásával.

S. J. Bécs. Máskor is keressen fel bennünket. Üdvözlét!

Farkas K. Legközelebbi számunkban közölni fogjuk.

Gyula. Kérjük a jegyző pontos címét.
Lugos, Baja, S.-A.-Ujhely, Szeged. Kimerítő értesítést kérünk működésükről.

Felölös szerkesztő: **Kiss Béla.**

Kiadja: **Lapbizottság.**

ÁNGYÁN BÉLA

fodrászati illatszer- és pipere-czikkek raktára

Budapest, VIII. kerület, József-körut 9. szám. (Bazár-udvar.)

Van szerencsém a t. fodrász urak szives tudomására adni, hogy több éven át szerzett tapasztalat után a fenti cím alatt a mai kor igényeinek megfelelő nagybani raktárt nyitottam

fodrászati illatszer- és pipere-czikkekben.

Midőn pedig szives pártfogásukat kérem, fogadják hálás köszönetem az eddig is irántam tanusított nagyrabecsült bizalmukért, egyben biztosítva mindenkorra pontos és szolid kiszolgálásról.

Teljes tisztelettel

ÁNGYÁN BÉLA.

Raktáron tartom a következő czikkeket, u. m.:

Haj- és szakáll-vágó-gépek
Haj- és szakáll-vágó-ollók
Borotvák

Fésű- és kefe-árúk
Borotváló szappanok
Illatszerek
Fejmosó vizek

Asztali felszerelések
Gummi különlegességek
Üzleti kabátok

valamint az összes e szakmába vágó czikkeket. Ugy a helybeli, mint a vidéki megrendeléseknél 5% pénztári engedmény.

Fodrász-üzlet, teljes berendezéssel együtt, szab. kir. város legforgalmasabb utcájában azonnal eladó.

Egy tíz év óta fennálló, elegánsan berendezett, kizárólag urí közönség által látogatott fodrász-üzlet kedvező feltételek mellett eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt Kakuk Antal Szolnok, Madách-utca.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban

Budapest, VII. Kazinczy-utca 3. I. em.

SCHNITZER GYULA

fényképészeti- és festészet-műintézet
Budapest, VI. Király-utca 30.

Elvállal mindennemű fényképészeti munkákat, u. m. tájképek, interieurök és csoportfelvételeket, legszebb kivitelben jutányos árak mellett.

Olajfestmény-utánczat, drbja. . . 8 kor.

Nagy szecessios-kép 6 drb . . 8 „

Szaktársak 25% árengedményben részesülnek.

FLASNER LAJOS

Budapest, VIII. József-körút 17. sz.

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörüldéje, aczéláru és fodrászati czikkek raktára.

Ajánlja dus választékú raktárát úgy *hajnyirógépek, ollók, borotvák, fenőszijjak, fenőkövek, fésük, kefék,* valamint teljes fodrászati felszerelések és az összes pipere-czikkekben.

Eredeti Roxo- és Monopol-borotvák minden szélességben és köszörüléssel.

Köszörülések gyorsan, pontosan eszközöltetnek és 8 napon belül megküldetnek.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Dreszmann Károly

borotva homoru köszörüldéje

Budapest, VII. Rottenbiller-utca 6a.

Ha ön

csakugyan elsőrendű köszörülést óhajt borotvakésein, úgy kérem egész nyugodtan czimemre beküldeni és biztosítom, hogy állandó vevőm fog maradni.

Wenn Sie

für Ihre Rasiermesser eine prima Schleiferei haben wollen, so bitte sich vertrauensvoll an meine Firma zu wenden und ich versichere Sie, dass Sie meine ständige Kunde bleiben werden.

Legnagyobb aczélraktáromat ajánlom és kívánatra árjegyzékkel szolgálok.

Empfehle mein grösstes Stahlager, wovon ich auf Wunsch mit Preiscurant diene.

KRAUS VICTOR

villanyerőre berendezett mű- és berotva homoru-köszörüldéje

Budapest, VI. ker., Király-utca 78. sz.

Aki

borotvát, ollóit, hajvágó gépeit stb. kitünően, jótállás mellett óhajtja köszörültetni, forduljon bizalommal fenti czéghöz.

Legelőbb bevásárlási forrás mindennemű elsőrendű aczél-készítményekből.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

A t. fodrász urak figyelmét felhívom Roxo- és versenykéseimre.

Wer

seine Rasiermesser, Scheeren, Haarschneide-Maschinen etc. vorzüglich mit Garantie geschliffen haben will, der wende sich vertrauensvoll an obige Firma.

Billigste Einkaufsquelle in sämtlichen la Stahlwaaren.

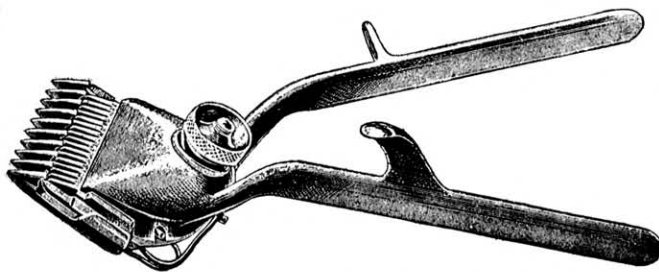
Provinzaufträge werden prompt effectuirt.

Auf meine Roxo- u. Concurrnz-Messer mache ich die Herren Friseur aufmerksam.

Az összes lent ábrázolt borotvák saját műhelyemben vannak készörülve, használathoz egész készen fenve, drbként francia élű $\frac{1}{8}$ keskeny 3 korona, félkeskeny $\frac{1}{8}$ kor. 3.10, $\frac{1}{2}$ széles $\frac{1}{8}$ kor. 3.40, ugyanazok félhomoru vagy egész homoru élű $\frac{1}{8}$ keskeny, kor. 3.20, $\frac{1}{8}$ félkeskeny, kor. 3.40, $\frac{1}{8}$ félszéles, kor. 3.60, $\frac{1}{8}$ széles 4 kor. Paragon jellegű borotvák keskeny 4 kor., $\frac{1}{8}$ széles 4.40, egész széles 5 kor.

Eredeti „ROXO” borotvák.

KOHINOR a legujabb haj- és szakállvágó-gép mint hajvágó 1, 5 és 7 $\frac{1}{16}$ m vágásra, szabályozható fésűvel kor. 8.—, ugyanaz kisebb kivitelben mint a legrövidebb szakállvágó 00 kor. 6.—, a legjobbnak elismert „Juvel” hajvágó-gép 3 és 7 $\frac{1}{16}$ m vágásra 8 kor., 3, 7 és 10 $\frac{1}{16}$ m 9 kor. Juvel mint szakállvágó $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{16}$ m vágásra 7 kor. Francia Barignend 3 és 7 $\frac{1}{16}$ m vágásra 6 kor., 3, 7 és 10 $\frac{1}{16}$ m 7 kor., szakállvágó $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{16}$ m vagy 0 $\frac{1}{16}$ m 3 korona.

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru készörü-műhely és saját gyártmányu aczélárak raktára. Gyári raktár a legjobb angol, német, francia és svéd aczélárakban.

Szabadalmak tulajdonosa, magy. kir., francia, német birodalmi mintavédjegy és osztr. szab.

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálok.

Kitüntetve a párisi világiállításon 1900. ezüst éremmel.

Midőn a tisztelt vevőimet az ujonnan berendezett VIII. kerület, Baross-utca 1. sz., és Üllői-út 4. sz. alatti üzleteimre és különféle cikkekbem megnagyobbított raktáram megtekintése végett felhivom, becses jóindulatába magamat ajánlván

kiváló tisztelettel

Zorai János.